

METODICKÁ SMERNICA NA AKREDITÁCIU

MSA - 08

IAF ZÁVÄZNÝ DOKUMENT NA POUŽÍVANIE INFORMAČNEJ A KOMUNIKAČNEJ TECHNOLOGIE (ICT) NA ÚČELY AUDITOVANIA/POSUDZOVANIA (IAF MD 4: 2023)

Schválil: **Ing. Štefan Král, PhD.**
Riaditeľ SNAS

Účinnosť od: 28.02.2025	Vydanie: 1 Aktualizácia: 2	Označenie RD: MSA-08
----------------------------	-------------------------------------	-------------------------

- Tento dokument bol vytvorený elektronicky -

Táto metodická smernica je prekladom dokumentu IAF MD 4: 2023, Issue 2, Version 4 IAF Mandatory document for the use of information and communication technology (ICT) for auditing/assessment purposes.

Spracoval: **Ing. Jaroslav Remža, PhD.**
Dátum spracovania: 15.02.2025

Preskúmal: **Ing. Juraj Randus**

Nadobudnutím účinnosti tejto MSA končí účinnosť MSA-08 zo dňa 09.02.2022.

Dostupnosť MSA: <https://www.snas.sk>

Medzinárodné Akreditačné Fórum, a. s. (IAF) uľahčuje obchodovanie a podporuje priemysel a regulačné orgány riadením celosvetovej dohody o vzájomnom uznávaní medzi akreditačnými orgánmi (AB), aby výsledky vydané orgánmi posudzovania zhody (CAB) akreditovanými členmi IAF boli globálne akceptované.

Akreditácia znižuje riziko pre spoločnosti a ich zákazníkov tým, že im poskytuje záruku, že akreditované CAB sú spôsobilé vykonávať práce, ktoré realizujú v rámci ich rozsahu akreditácie. Od AB, ktorí sú členmi IAF a ich akreditovaných CAB sa vyžaduje, aby dodržiavali príslušné medzinárodné normy a záväzné dokumenty IAF pre dôslednú aplikáciu týchto noriem.

AB, ktoré sú signatármi Multilaterálnej dohody o uznávaní (Multilateral Recognition Arrangement – MLA) IAF, sú pravidelne hodnotené menovanými tímami evaluátorov, aby bola zabezpečená dôvera v prevádzkovanie ich akreditačných schém. Štruktúra IAF MLA je podrobne opísaná v IAF PL 3 – Politiky a postupy na štruktúru IAF MLA a na rozširovanie oblastí IAF MLA. Oblasti IAF MLA sú podrobne opísané v dokumente Status IAF MLA.

IAF MLA je rozčlenená na päť úrovní: Úroveň 1 špecifikuje záväzné kritériá, ktoré sa vzťahujú na všetky AB, ISO/IEC 17011. Kombinácia činnosti(i) Úrovne 2 a zodpovedajúceho(ich) normatívneho(ych) dokumentu(ov) Úrovne 3 sa nazýva hlavná oblasť MLA a kombinácia relevantných normatívnych dokumentov Úrovne 4 (pokiaľ sa dá uplatniť) a Úrovne 5 sa nazýva podoblasť MLA.

- Hlavná oblasť MLA zahŕňa činnosti napr. certifikácia produktov a súvisiace záväzné normy napr. ISO/IEC 17065. Certifikácie vykonané CAB na úrovni hlavnej oblasti sa považujú za rovnako spoľahlivé.
- Podoblasť MLA zahŕňa požiadavky posudzovania zhody, napr. ISO 9001 a špecifické požiadavky schémy, tam kde je to použiteľné, napr. ISO 22003-1. Certifikácie vykonané CAB na úrovni podoblasti sú považované za ekvivalentné.

IAF MLA poskytuje dôveru potrebnú pre akceptáciu výsledkov posudzovania zhody na trhu. Certifikácia vydaná v rámci oblasti IAF MLA orgánom, ktorý je akreditovaný AB, signatárom IAF MLA, môže byť uznaná celosvetovo, čím uľahčuje medzinárodný obchod.

Obsah

0	ÚVOD	6
1	PREDMET	7
2	NORMATÍVNE ODKAZY	7
3	DEFINÍCIE	8
4	POŽIADAVKY	8

Vydanie č. 2, verzia 4
Vypracoval: Technický výbor IAF
Schválili: Členovia IAF
Dátum vydania: 14. júna 2023

Dátum: 08. júna 2018
Dátum aplikácie: 04. júl 2019

Kontaktná osoba pre otázky: Elva Nilsen
tajomník IAF

Kontakt: telefón: +1 613 454-8159
Email: secretary@iaf.nu

ÚVOD DO ZÁVÄZNÝCH DOKUMENTOV IAF

Výraz „mal by“ sa v tomto dokumente používa na označenie uznávaných prostriedkov na splnenie požiadaviek normy. Orgán posudzovania zhody (CAB) môže tieto požiadavky splniť ekvivalentným spôsobom za predpokladu, že ich splnenie môže akreditačnému orgánu (AB) preukázať. Výraz „musí“ sa v tomto dokumente používa pri tých ustanoveniach, ktoré sú pri plnení požiadaviek príslušnej normy záväzné.

IAF ZÁVÄZNÝ DOKUMENT NA POUŽÍVANIE INFORMAČNEJ A KOMUNIKAČNEJ TECHNOLÓGIE (ICT) NA ÚČELY AUDITOVANIA/POSUDZOVANIA

0. ÚVOD

0.1 Keďže je informačná a komunikačná technológia (ICT) čoraz prepracovanejšia, je dôležité byť schopným používať ICT na optimalizáciu účinnosti a efektívnosti auditu/posudzovania a na podporu a udržiavanie integrity procesu auditu/posudzovania.

0.2 ICT predstavuje využívanie technológií na zhromažďovanie, uchovávanie, vyhľadávanie, spracovanie, analyzovanie a prenos informácií. Zahŕňa softvér a hardvér, ako sú inteligentné telefóny, vreckové prístroje, prenosné počítače, stolové počítače, diaľkovo riadené lietadlá, videokamery, technológie integrované do šatstva, umelá inteligencia a ďalšie. Použitie ICT môže byť vhodné na vykonávanie auditovania/posudzovania na mieste aj na diaľku.

0.3 Príklady použitia ICT počas auditov/posudzovaní môžu zahŕňať, ale sú nie sú obmedzené na:

- stretnutia prostredníctvom telekonferenčných zariadení vrátane zdieľania zvuku, obrazu a dát;
- audit/posudzovanie dokumentov a záznamov prostredníctvom prostriedkov vzdialeného prístupu buď synchrónne (v reálnom čase) alebo asynchrónne (podľa potreby);
- zaznamenávanie informácií a dôkazov prostredníctvom obrazových, video alebo zvukových nahrávok;
- poskytovanie vizuálneho/zvukového prístupu na vzdialené alebo potenciálne nebezpečné miesta.

0.4 Cieľmi efektívneho používania ICT na účely auditu/posudzovania sú:

- i) poskytnúť metodológiu na použitie ICT dostatočne pružnú a neobsahujúcu mnoho predpisov na optimalizáciu obvyklého procesu auditu/posudzovania;
- ii) zabezpečiť zavedenie primeraných kontrol, ktoré zabránia zneužitiu s možným ohrozením integrity procesu auditu/posudzovania;
- iii) podporiť zásady bezpečnosti a trvalej udržateľnosti.

Tiež musia byť prijaté opatrenia na zachovanie bezpečnosti a dôvernosti činností súvisiacich s auditom/posudzovaním.

0.5 Ostatné schémy, normatívne dokumenty a normy posudzovania zhody môžu stanoviť obmedzenia na používanie ICT na účely auditu/posudzovania a môžu mať prednosť pred týmto dokumentom.

1. PREDMET

Tento záväzný dokument poskytuje, ako súčasť metodiky, konzistentné uplatnenie informačných a komunikačných technológií pri auditovaní/posudzovaní.

Predmetom tohto dokumentu je auditovanie/posudzovanie systémov manažérstva, osôb a produktov. Je aplikovateľný pre orgány posudzovania zhody (CAB) a akreditačné orgány. Používanie ICT nie je povinné a môže sa použiť aj na iné typy činností posudzovania zhody, no ak sa použije ako súčasť metodiky auditu/posudzovania je povinné dodržiavať tento dokument.

2. NORMATÍVNE ODKAZY

Na účely tohto dokumentu sa používajú nižšie uvedené normatívne odkazy v závislosti od činnosti posudzovania zhody. Pre odkazy s dátumom sa používa len citované vydanie. Pre odkazy bez dátumu platí posledné vydanie dokumentu (vrátane akýchkoľvek zmien). Obmedzené na:

- IAF MD 5 - Stanovenie času auditu systémov manažérstva kvality, environmentu a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci;
- ISO/IEC 17011 - Požiadavky na akreditačné orgány akreditujúce orgány posudzovania zhody;
- ISO/IEC 17021-1 - Požiadavky na orgány vykonávajúce audit a certifikáciu systémov manažérstva. Časť 1: Požiadavky;
- ISO/IEC 17065 - Posudzovanie zhody. Požiadavky na orgány vykonávajúce certifikáciu výrobkov, procesov a služieb;
- ISO/IEC 17024 - Posudzovanie zhody. Všeobecné požiadavky na orgány vykonávajúce certifikáciu osôb.

Môže sa zväziť použitie tohto dokumentu s inými normami posudzovania zhody, ako napríklad:

- ISO 14065 - Skleníkové plyny. Požiadavky na validačné a overovacie orgány na účely ich akreditácie alebo iných foriem uznávania;
- ISO/IEC 17020 - Posudzovanie zhody. Požiadavky na činnosť rôznych typov orgánov vykonávajúcich inšpekciu;
- ISO/IEC 17025 - Všeobecné požiadavky na kompetentnosť skúšobných a kalibračných laboratórií.

Naviac je možné získať dodatočné rady týkajúce sa auditovania/posudzovania použitím ICT v:

- ISO/IEC 17020 - Posudzovanie zhody. Požiadavky na činnosť rôznych typov orgánov vykonávajúcich inšpekciu;
- ISO/IEC 17025 - Všeobecné požiadavky na kompetentnosť skúšobných a kalibračných laboratórií;
- ISO/IAF Skupina postupov auditovania - "Elektronicky dokumentované informačné systémy"
<https://committee.iso.org/home/tc176/iso-9001-auditing-practices-group.html>;
- IAF ID 12 – Zásady posudzovania na diaľku
- ISO 19011 - Návod na auditovanie systémov manažérstva

3. DEFINÍCIE

3.1 VIRTUÁLNE MIESTO

Virtuálna lokalita, kde organizácia klienta vykonáva prácu alebo poskytuje službu prostredníctvom on-line prostredia, ktoré umožňujú osobám bez ohľadu na fyzické umiestnenie realizáciu procesov.

Poznámka 1: Miesto nie je možné považovať za virtuálne, ak procesy musia byť vykonávané vo fyzickom prostredí, napr. skladovanie, výroba, fyzikálne skúšobné laboratória, inštalácia alebo opravy fyzických výrobkov.

Poznámka 2: Virtuálne miesto (napr. podnikový intranet) sa považuje za samostatné miesto na výpočet času auditu/posudzovania.

4. POŽIADAVKY

4.1 BEZPEČNOSŤ A DÔVERNOSŤ

4.1.1 Pri používaní ICT na účely auditu/posudzovania je bezpečnosť a dôvernosť elektronických alebo elektronicky prenášaných informácií obzvlášť dôležitá.

4.1.2 Použitie ICT na účely auditu/posudzovania musí byť vzájomne dohodnuté medzi auditovaným/posudzovaným orgánom a orgánom vykonávajúcim audit/posudzovanie v súlade s opatreniami a predpismi bezpečnosti a ochrany údajov predtým, ako sa ICT použije na účely auditu/posudzovania.

4.1.3 V prípade nesplnenia týchto opatrení alebo nesúhlasu s opatreniami informačnej bezpečnosti a ochrany údajov musí orgán vykonávajúci audit/posudzovanie použiť iné metódy na vykonanie auditu/posudzovania.

4.1.4 Ak sa nedospeje k dohode o používaní ICT na účely auditu/posudzovania, musia sa použiť na splnenie cieľov auditu/posudzovania iné metódy.

4.2 POŽIADAVKY NA PROCES

4.2.1 Orgán musí identifikovať a zdokumentovať riziká a príležitosti, ktoré môžu ovplyvniť efektívnosť auditu/posudzovania pre každé použitie ICT za rovnakých podmienok, vrátane výberu technológií a spôsobu ich riadenia.

4.2.2 Ak je navrhované použitie ICT pre činnosti auditu/posudzovania, preskúmanie žiadosti musí zahŕňať overenie, či klient a auditujúci/posudzujúci orgán majú potrebnú infraštruktúru na používanie navrhovaných ICT.

4.2.3 Vzhľadom na riziká a príležitosti uvedené v bode 4.2.1, v pláne auditu/posudzovania sa musí identifikovať, ako bude ICT použité a rozsah jeho použitia

na účely auditu/posudzovania s cieľom optimalizovať účinnosť a efektívnosť auditu/posudzovania pri zachovaní integrity procesu auditu/posudzovania.

4.2.4 Ak sa používa ICT, musia mať audítori/posudzovatelia a iné zúčastnené osoby (napr. obsluha diaľkovo riadených lietadiel, technickí experti) kompetentnosť a schopnosť chápať a využívať informačné a komunikačné technológie používané na dosiahnutie požadovaných výsledkov auditu(ov)/posudzovania(i). Audítor/posudzovateľ si tiež musí byť vedomý rizík a príležitostí používania informačných a komunikačných technológií a vplyvov, ktoré môžu mať na platnosť a objektívnosť zhromaždených informácií.

4.2.5 Používanie ICT na účely auditu/posudzovania prispieva k celkovému času auditu/posudzovania, preto môže byť potrebné dodatočné plánovanie, ktoré môže ovplyvniť trvanie auditu/posudzovania.

Poznámka: Pri určovaní času a trvania auditu/posudzovania sa prosím obráťte na Normatívne odkazy pre dodatočné požiadavky, týkajúce sa používania ICT. Vplyv využívania ICT na trvanie auditu/posudzovania nie je obmedzený týmto záväzným dokumentom.

4.2.6 Správy z auditu/posudzovania a súvisiace záznamy musia uvádzať rozsah používania ICT pri vykonávaní auditu/posudzovania a účinnosť ICT pri dosahovaní cieľov auditu/posudzovania.

4.2.7 Ak sú virtuálne miesta zahrnuté do rozsahu, dokumentácia pre certifikáciu/akreditáciu musí obsahovať informácie o tom, že sú zahrnuté virtuálne miesta a musí identifikovať činnosti vykonávané na virtuálnych miestach.

Koniec záväzného dokumentu IAF pre používanie informačnej a komunikačnej technológie (ICT) pre účely auditovania/posudzovania.

Ďalšie informácie:

Na získanie ďalších informácií o tomto dokumente alebo o ľubovoľnom inom dokumente IAF sa treba obrátiť na ktoréhokolvek člena IAF alebo na sekretariát IAF.

Detaily o kontaktoch na členov IAF pozri na webovej stránke IAF <http://www.iaf.nu>

Sekretariát:

Sekretariát spoločnosti IAF

Tel.: +1 613 454-8159

E-mail: secretary@iaf.nu